

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm|| Maii Et Ivnii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258 - 10263

De S. martyre Quirino episcopo Scisciano.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77393)

MARTYRIUM S. QUIRINI EPISCOPI SCISCIANI, EX QVODAM EGREGIO MS. CODICE DE.

Scriptum. Authoris nomen non extat ibi, sed est historia grauiter conscripta, atque antiqua sanè, vt equidem sentio. Sunt qui eum Laureacensem Episcopum vocent.

Iunij 4.

Dira persecutio Christianorum.

* Illyricum

S. Quirinus dum fugit comprehenditur.

Matth. 10.

Præclara sententia.

† deest, idolis, vel, demonibus.

Psal. 95. S. Quirinus fustibus caeditur.

Nullū sentit dolorem

VM mundi istius principes ad cruciandas animas diabolus comouisset, & vbiq; Domini ecclesias diuersis persecutionum tempestatibus ventilaret: fuscitatis regum amicis, per quos amplius aduersus Dei populum prælia commouerat, agebat quotidie suæ incrementa scuitæ. Pari mente itaq; Maximiani Imperatoris legibus Christianus infestabatur exercitus. Per Illyricum verò Diocletianus sacrilegis præceptis in Christi populum sauebat, addito tyrannidi suæ Maximiano in regno participæ, qui & suam rabiem & Diocletiani per omnem * Illyrim ostenderet. Ferè tamen ad omnes prouinciarum iudices nefandorum principum sacrilegi apices mitte-

bantur, vt in templis dæmonum immolare cogerent Christianos: (Christi ecclesia clauderentur) Christi sacerdotes & ministros vt parent legibus publicis, & cõfiterentur deos esse: quibus si thura nolint accendere, supplicijs diuersis & mortibus subiacerent.

Inter multos autem, qui in Christi exercitu triumphabant, beatus Quirinus Episcopus Sciscianus à Maximo Præsede iussus est comprehendi. Quem cum studiosè quærent, & beatus id sensisset Episcopus, egressus est à ciuitate: & fugiens comprehensus est & deductus. Cumque à Maximo Præsede interrogaretur quò fugeret, Quirinus Episcopus respondit: Non fugiebam, sed iussum Domini mei faciebam. Scriptum nobis est: Si vos persequentur in vna ciuitate, fugite in aliam. Maximus Præsides dixit: Quis hoc præcepit? Quirinus Episcopus respondit: Christus, qui verus est Deus. Maximus dixit: Et nescis, quia vbiq; te Imperatorum præcepta poterant inuenire, & hic quem dicis Deum verum, comprehenso tibi subuenire non poterat: sicut & modo fugiens comprehensus es & deductus? Quirinus Episcopus respondit: Semper nobiscum est, & vbiq; fuerimus, Dominus quem colimus subuenire potest. Et modo cum apprehensus essem, mecum erat: & hic mecum est, confortans me, & ipse de meo ore tibi responder. Maximus dixit: Multa loqueris, & loquendo magnorum regum instituta diffamaueris. Lege ergo diuinis apices, & fac quod iussum est. Quirinus Episcopus respondit: Ego Imperatorum tuorum iussionem non audio: quia sacrilega est, & contra Dei præcepta iubet seruos Christi immolare †. Quibus ego non seruiō, quia nihil sunt. Deus autem meus, cui seruiō, ipse est in cælo & in terra & in mari. Ipse est in omni loco: omnibus autè superior, quia intra se cõtinet omnia: quoniam per ipsum cuncta facta sunt, & in ipso constant vniuersa.

Maximus dixit: Per nimium tempus viuendo quasdam fabulas didicisti. Supponitur tibi thura, & discere Deos esse quos nescis. Non paruum consecuturus es munus intelligentiæ, si præceptis obediens esse volueris. Quod si ipse tibi non suaseris, vt deorus appareas, cognosce te subijciendum diuersis iniurijs, etiã morte terribili vitam tuã finiendam. Quirinus Episcopus respondit: Iniurias quas mihi minaris, gloria est: & promissa mors, si merear, vitam dabit æternam. Propterea Deo meo deuotus esse cupio, non regibus tuis. Neq; enim deos credo esse, qui non sunt, & aris dæmonum thura non pono, quia scio aram esse Dei mei, in qua apta ei sacrificia boni odoris incendi. Maximus dixit: Video, quia te insania eogit ad mortem. sacrificia dijs. Quirinus Episcopus respondit: Non sacrificio dæmonijs, quia scriptum est: Omnes dij gentium damonia, & : Qui sacrificant dijs, eradicabuntur. Tunc Maximus Præsides iussit eum fustibus cædi, cui & dixit: Respice & agnosce potentes esse deos, quibus Romanorum seruit imperium. Propter quod consentiens, eris sacerdos magno deo Ioui. Alioquin ad Amantium Præsides primæ Pannoniæ dirigeris, a quo dignam mortis sententiã excipias. Ergo ab stultitia tua reuersus, acquiesce. Quirinus Episcopus respondit: Verè modo sacerdotio fungor: verè modo sacerdos effectus sum, si me ipsum Deo vero sacrificium obtulero. Et hoc, quod corpus meum casum est, delector, nullum sentiens dolorem. Ideoq; offero me maioribus supplicijs, vt me quibus præpositus fui in hac vita, sequan-

sequantur ad illam æternam vitam: ad quam per huiusmodi iter facile peruenitur.

Maximus Præses dixit: Claudatur in carcere, & grauetur catenis, donec superatus efficiatur. Quirinus Episcopus respondit: Non expauesco carcerem, credens Deum mecum esse in carcere, qui semper est cum suis cultoribus. Cumq; ligatus fuisset, recluditur in carcerem Quirinus Episcopus, & mittens se in orationem, dixit: Gratias tibi Domine, quia propter te hæc mihi illata sunt contumelia: & rogo, vt qui in hoc carcere detinentur, sentiant me cultorem veri Dei esse, & credant, quia non est alius Deus, nisi tu. Media autem nocte, apparuit splendor magnus in carcere: quem cū vidisset Marcellus custos personarum, aperuit carcerem, & prostravit se ad pedes beati Quirini Episcopi, dicens cum lachrymis: Ora pro me Dominum, quia credo nō esse alium Deum, nisi quem tu colis. Multum autem hortatus est eum beatus Episcopus, & consignauit eum in nomine Domini nostri Iesu Christi. Post triduum autem Maximus Quirinum Episcopum iussit ad Amantium Præsidentem ad primam Pannoniam deduci, vt pro contumacia, quam in leges Imperatorum exhibuerat, vltimam sententiam sustineret.

Ducitur in carcerem.

Cumq; deductus fuisset beatus Quirinus ad primam Pannoniam, & per singulas ciuitates vincus carenis ad Præsidentis Amantij iudicium traheretur: (siquidem ad ripam Danubij ad singulas ciuitates) Amantio eodem die reuertente de ciuitate Scarabotē, si offertur ei beatus Quirinus Episcopus: quem Præsides ad urbem Sabariensem ad audiendum censuit repedari. Tunc ingredientes ad S. Quirinum Episcopum Christianæ mulieres, cibum potumq; obtulerunt ei. Quarum fidem intuens beatus Episcopus, dū ea quæ offeruntur benedicit, catenæ quibus ligatæ manus eius & pedes fuerant, ceciderunt. Accepta igitur esca, regressis mulieribus, hi qui eum custodiebant, Sabariam duxerunt. Quem Præsides Amantius per officium suum offerri sibi iussit in theatro. Qui cū oblatum fuisset, Amantius Præsides dixit: Requiro te, si ea quæ in tua superbia apud iudicium Maximum gesta monstrantur, vera sunt. Quirinus Episcopus respondit: Aptud Sciscianum verum Deum confessus sum. Ipsum semper colui, ipsum corde teneo: nec me ab eodem, qui vnus Deus & verus est, homo poterit separare. Amantius Præsides dixit: Actatem tuam dolemus maculare verberibus: tamen sensum tuū optamus emendare sceleratioribus, & premio promissæ vitæ corrigere, vt reliquum senectutis tuæ tempus iuxta legum Imperialium sanctionem dijs seruiens perfruaris. Beatus Quirinus Episcopus dixit: Quid de ætate dubitas, quam tibi inuolatā reddere potest, omnibus supplicijs fortiorē? Nec tormentis frangitur mea confessio, nec vitæ presentis delectatione corrigitur, nec timore mortis quamuis acerba mentis meæ soliditas perturbatur.

† Videtur deesse, ducitur, aut quippiam tale.

Sabaria, Austria, id est, Pannoniæ primæ vrbis est.

† deest (opinionem) Christi, aut similitudinem.

Verè mortur, qui Deum negat.

† Ligato ad collum saxo molari, in flumine deicitur: vir sanctus.

Amantius Præsides dicit: Cur instans es ad mortem, vt dijs Romani Imperij apparatus inuolatus, & contra humanum morem vitam tibi eligas denegandam, dum hi qui euadere mortem cupiunt, negando quæ gesserunt, tormenta deludunt? Tu autem dicitis vitæ tuæ dulcedinem otiosam, & festinus curris ad mortem, Imperatoribus contradicis. Propter quod adhuc te hortamur, vt viuas, & vitam tuam redimas, & cultorem re legibus Romanis exhibeas. Quirinus Episcopus dixit: Allocutio ista fortè flectat ab imbecillis senilibus, qui longioris vitæ spatia suspirant. Ego autem didici à Deo meo, vt debeam ad illam vitam peruenire, quæ post mortem, mortis iam intermissione non clauditur: & ideo ad temporalem huius vitæ terminum fidelis accedo. Non enim similis sum noxiarum, sicut potestas tua loquitur. Illi enim dum viuere cupiunt, negando Deum verè moriuntur. Ego autem ad æternitatem vitæ confitendo peruenio: nec vestris legibus acquiesco, quia Christi Dei mei legitima, quæ fidelibus prædicaui, custodio. Amantius Præsides dixit: Dū te ad obedientiam regalium præceptorum inclinare volumus, sed quia rigore mentis domati non potuisti, eris in exemplum omnium Christianorum, vt formam tuam mortis qui viuere cupiunt expauescant. Tunc inter ceteras, quas pertulit, passiones iussit sancto Dei sacerdoti vel famulo molam ad collum ligari, & vnda demergi. Cumq; de ponte præcipitatus fuisset in fluium, & diutissime supernataret, & cum spectantibus locutus est, ne suo terrentur exemplo, vix orans vt mergeretur obtinuit. Cuius corpus non longè ab eodem loco, vbi demersum fuerat, inuentum est: vbi etiam locus orationis habetur. Sed ipsum sanctum corpus in basilica ad Scarabentensem portam est depositum, vbi maior est pro meritis eius frequentia procedendi. Passus est beatus Quirinus Episcopus Sciscianus, martyr Christi, sub die pridie Nonarum luniarum, & coronatus est à Domino nostro Iesu Christo, cui honor & gloria & potestas in secula seculorum, Amen.

Facta autem incurssione Barbarorum in partes Pannoniæ, populus Christianus de

Corpus eius
Romam
transfertur.

Scarabatēsi vrbe Romam fugiens, sanctum corpus Quirini Episcopi & martyris afferentes secum deduxerunt. Quem via Appia milliario tertio sepelierunt in basilica A. postolorum Petri & Pauli, vbi aliquando iacuerunt, & vbi S. Sebastianus martyr Christi requiescit, in loco qui dicitur Catacumbas: edificantes nomini eius dignam ecclesiam, vbi præstantur beneficia eius, vsque in hodiernum diem.

Peri Stepha
non Hym.
no 7.

DE EODEM S. QVIRINO EPISCOPO SCISCIA
ANO ET MARTYRE, HYMNVS AVRELII

Prudentij.

Junij 4.

Insignem meritis virum
Quirinum, placitum Deo,
Vrbis mœnia Sciscia
Concessum sibi martyrem
Complexu patrio fouent.

Hic sub Galerio Duce,
Qui tunc Illyricos sinus
Urgebat ditionibus,
Fertur catholicam fidem
Illustrasse per exitum.

Non illum gladij rigor,
Non incendia, non feræ
Crudeli interitu necant:
Sed lymphis fluuialibus
Gurgēs dum rapit, abluunt.

Nil refert, vitreo æquore,
An de flumine sanguinis
Tingat passio martyrem:
Aequè gloria prouenit
Fluctu quolibet vuida.

Eponte tra
ditur in flu
men vir san
ctus, nec po
test mergi.

Summo pontis ab ardui
Sanctæ plebis Episcopus
In præceps fluuii datur,
Suspendens laqueo gerens
Ingentis lapidem mola.

Deiectum, placidissimo
Amnis vertice suscipit,
Nec mergi patitur sibi,
Miris vasta natatibus
Saxi pondera sustinens.

Non 7.

Spectant eminens è solo
Doctorem pauidi greges:
Nam Christi populus frequens
Riparum sinuamina
Stipato agmine sepeferat.

* suo

Sed Quirinus vt eminens
Oscircuntulit, heu, * suos
* Exemplo trepidos videt,
Nil ipse proprij memor
Inter stagna periculi:

Natans in
vndis con
firmat fide
les.

Confirmat pia pectora,
Verbis mirificis rogans,
Ne quem talia terreant,
Neu constans titubet fides,
Aut poenam putet emori.

Dicentem fluitantibus
Amnis terga vehunt vndis:
Nec substrata profunditas
Saxoque, & laqueo, & vito,
Audet spontè dehiscere.

Sensit martyr Episcopus
Iam partam sibi præripi
Palmam mortis & exitus,
Ascensumque negarier
Aeterni ad solium patris.

Iesu cunctipotens, ait,
Haudquaquam tibi gloria
Hæc est insolita, aut noua,
Calcere & fremitus maris,
Prona & flumina sistere.

Scimus discipulum Petrum,
Cum vestigia tingeret
Mortali trepidus pede,
Dextræ subsidio tuæ
Subiecisse salum solo.

Manu. ro

Iordanem quoque nouimus
Tortis vorticibus vagum,
Dum fertur rapido impetu,
Ad fontem refluus retrò
Confugisse meatibus.

Iosue 4

Hæc miracula sunt tuæ
Virtutis Domine, vt modò
Suspendar, leue pranatans
Summo gurgite fluminis,
Cum collo scopulum traham.

Iam plenus titulus tui est
Et vis prodita nominis,
Qua gentilis hebet stupor.
Absoluas, precor, optime
Huius nunc animæ moras.

Quid possis, probat amnicus,
Qui vestat silicem, liquor.
Hoc iam quod superest, cedo,
Quo nil est precibus, sicut,
Pro te Christe Deus mori.

Orantem simul halitus
Et vox deserit, & calor:
Scandit spiritus ardua:
Fit pondus graue saxum,
Corpus suscipiunt aquæ.

MAR.